

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI
GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY
W GMINIE NOWA WIEŚ WIELKA
za 2023r.**

Niniejsze sprawozdanie zostało sporządzone zgodnie z zapisem art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020r.,poz.821), który zobowiązuje Wójta do złożenia Radzie Gminy sprawozdania z realizacji zadań przyjętych gminnym programem wspierania rodziny.

Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym przez ustawę dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego. Art. 176 powołanej ustawy określa zadania własne gminy dotyczące działań związanych z organizacją pieczy zastępczej i wspierania rodziny na terenie gminy.

Do zadań tych na poziomie gminy należy:

- a) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny,
- b) tworzenie systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego,
- c) finansowanie kosztów szkoleń, podnoszenia kwalifikacji, innych kosztów asystenta rodziny i rodzin wspierających,
- d) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub innej placówce,
- e) sporządzanie sprawozdań rzeczowo - finansowych z zakresu wspierania rodziny,
- f) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Nowa Wieś Wielka na lata 2021-2023 został przyjęty do realizacji Uchwałą Nr XIX/187/20 Rady Gminy Nowa Wieś Wielka w dniu 22 września 2020r.

Celem programu było **stworzenie takiego systemu, który pozwoliłby na wspieranie i wspomaganie rodziny, w szczególności tej przewyciężającej trudności, tak aby mogła ona powrócić do prawidłowego funkcjonowania i pełnienia roli opiekuńczej i wychowawczej, zamiast zastępować ją w pełnieniu tych funkcji.**

W 2023r. realizowane były następujące cele szczegółowe zawarte w Gminnym Programie Wspierania Rodziny:

Zapewnienie odpowiednich warunków do wypełniania przez rodziny funkcji opiekuńczo wychowawczej, szczególnie w sytuacji kryzysu, co jest obowiązkiem gminy wynikającym z ustawy i przyjętego w gminie programu. Wspieranie rodziny jest skuteczne, gdy zapewnione ma ona podstawowe warunki do funkcjonowania. Dlatego w pierwszej kolejności gmina zadbała o zapewnienie rodzinom pomocy rzeczowej, finansowej i usługowej w miejscu jej zamieszkania. Stabilizacja materialna rodziny stanowi punkt wyjścia w podejmowanej pomocy terapeutycznej.

Realizatorami zadań wyznaczonych tym celem byli:

- 1) *Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Wsi Wielkiej, który wspierał rodziny organizując pomoc finansową, rzeczową oraz usługową.*
- 2) *Organizacje pozarządowe.*

1 cel szczegółowy: Zapewnienie odpowiednich warunków do wypełniania przez rodziny funkcji opiekuńczo wychowawczej.			
Działania	Wskaźniki realizacji działań	Wykonanie w 2023 r.	Realizator
Diagnozowanie i monitoring warunków życia rodzin	liczba wywiadów środowiskowych;	628	GOPS
Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną	325	GOPS
	Liczba rodzin z dziećmi korzystających z pomocy POPŻ	45	GOPS
	Liczba rodzin z dziećmi korzystających z zasiłków celowych na zakup żywności	47	GOPS
	Liczba rodzin z dziećmi korzystających ze świadczeń rodzinnych	297	GOPS
	Liczba rodzin z dziećmi korzystających ze świadczeń funduszu alimentacyjnego	48	GOPS
	Liczba rodzin z dziećmi objętych świadczeniem 500+	1	GOPS
	Liczba rodzin z dziećmi korzystających z dodatku mieszkaniowego	11	GOPS

Wpieranie rodzin dysfunkcyjnych oraz kształtowanie i wzmocnienie umiejętności opiekuńczo - wychowawczych rodziców przezwyciężających trudności w wypełnianiu swoich funkcji, odbywała się poprzez uruchamianie w Gminie Nowa Wieś Wielka instrumentów wspierających. Zapobieganie sytuacjom kryzysowym w rodzinach przebiegało dwutorowo, obok pomocy materialnej organizowano pomoc terapeutyczną. Pomoc terapeutyczna dla rodzin polegała na wspieraniu indywidualnym każdego z członków rodziny

i wspieraniu wszystkich razem, taką formą, która niezbędna była dla utrzymania równowagi i właściwego funkcjonowania rodziny. Wspieranie rodziny w pełnieniu funkcji wychowawczej odbywało się na bazie funkcjonujących na terenie gminy instytucji oświaty, pomocy społecznej oraz przy współdziałaniu organizacji pozarządowych.

Realizatorami zadań wyznaczonych tym celem byli:

- 1). *Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Wsi Wielkiej, który wspierał rodziny organizując pomoc usługową, asystenta rodziny oraz pomoc wychowawców świetlic środowiskowych;*
- 2). *Ośrodek Profilaktyki Alkoholowej*
- 3). *Placówki Oświatowe*
- 4). *Gminny Ośrodek Kultury*
- 5). *Stowarzyszenia*

2 cel szczegółowy: Wspieranie rodzin zagrożonych patologią oraz kształtowanie i wzmacnianie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziców przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji.			
Działania	Wskaźniki realizacji działań	Wykonanie w 2023 r.	Realizator
Praca środowiskowa promująca właściwe wzorce rodziny	Liczba asystentów rodzinny	1	GOPS
	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	14	GOPS
	Liczba pracowników socjalnych	5	GOPS
	Liczba rodzin objętych pracą socjalną	307	GOPS
Opracowanie i wdrażanie projektów i programów profilaktycznych – edukacyjnych dla rodzin i dzieci	Liczba programów projektów	18	Placówki Oświatowe/OPA/GOK
	Liczba uczniów którzy wzięli udział w programie profilaktycznym „uzależnienia od substancji psychoaktywnych: alkohol, papierosy, e-papierosy, narkotyki”	58	Placówki oświatowe
	Liczba osób które wzięły udział w	55 dzieci 58 rodziców	Placówki oświatowe/OPA

	programie profilaktyczny „Spinacz”	18 nauczycieli	
	Liczba uczniów którzy wzięli udział w wydarzeniu „Dni szkoły bez przemocy”	448	Placówki oświatowe
	Liczba uczniów którzy wzięli udział w wydarzeniu „Światowy dzień życzliwości - pozdrowień”	444	Placówki oświatowe
	Liczba uczniów którzy wzięli udział w Treningu zastępowania Agresji ART	7 uczniów 2 nauczycieli	Placówki oświatowe
	Liczba uczniów którzy wzięli udział w programie „Archipelag skarbów”	42	Placówki oświatowe
	Liczba osób którzy wzięli udział w warsztatach „Ochrona i wsparcie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży”	444 uczniów 58 rodziców	Placówki Oświatowe
	Liczba dzieci które wzięli udział grze profilaktycznej „STOP Hejt”	356	Placówki oświatowe/OPA
	Liczba osób które wzięli udział w programie profilaktycznym „Spotkanie z Leonem”	9 uczniów 1 nauczyciel	Placówki oświatowe/OPA
	Liczba uczniów którzy wzięli udział w programie profilaktycznym „Spójrz inaczej”	28	Placówki oświatowe

Liczba uczniów którzy wzięli udział w socjoterapii	13	Placówki oświatowe
Liczba uczniów którzy wzięli udział w debacie profilaktycznej	54	Placówki oświatowe
Liczba uczniów którzy wzięli udział w zajęciach „Konflikt-przedstawiam, słucham, negocjuję”	55	Placówki oświatowe
Liczba osób które wzięły udział w profilaktycznej grze terenowej „Nie wielbądź-decyduj”	300	OPA
Liczba osób które wzięły udział w III edycji rodzinnego plenerowego spotkania pn” Poszukiwacze skarbów”	600	OPA
Liczba dzieci które wzięły udział w projekcie TUS skierowanym do dzieci w wieku przedszkolnym, u których występują zaburzenia w sferze społeczno-emocjonalnej	10	Placówki oświatowe
Liczba dzieci które wzięły udział w zajęciach letnich na bazie świetlic środowiskowych	143	GOPS,PKPS
Liczba dzieci które wzięły udział w zajęciach wakacyjnych dla dzieci	66 zajęcia letnie 44 zajęcia zimowe	GOK
Zakres tematyczny	profilaktyka uniwersalna	Placówki oświatowe/OPA/świetlice

			środowiskowe/ Gminny Ośrodek Kultury
		profilaktyka zachowań	Placówki Oświatowe
		profilaktyka uzależnień	OPA/świetlice środowiskowe/ Gminny Ośrodek Kultury/Placówki Oświatowe
	Ilość zorganizowanych spotkań dla rodziców	84	Placówki Oświatowe
	Liczba dzieci objętych pomocą psychologa	292	Placówki Oświatowe
	Liczba dzieci objętych pomocą pedagoga	210	Placówki Oświatowe
Prowadzenie świetlic środowiskowych	Liczba placówek wsparcia dziennego	2	OPA
	Liczba dzieci uczęszczających do placówek wsparcia dziennego	201	OPA

Zwiększanie poziomu bezpieczeństwa rodziny, dzieci i młodzieży, odbywała się poprzez uruchamianie w Gminie Nowa Wieś Wielka instrumentów wspierających. Zapobieganie sytuacjom kryzysowym w rodzinach przebiegało wielopłaszczyznowo. Monitorowano środowiska zagrożone uzależnieniami dzięki współpracy służb policji i kuratorów oraz pracowników socjalnych. Motywowano osoby uzależnione i współuzależnione do podjęcia leczenia i terapii. Ponadto włączono do rozwiązywania problemu przemocy w rodzinie Zespół Interdyscyplinarny oraz Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Realizatorami zadań wyznaczonych tym celem byli:

- 1). *Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Wsi Wielkiej, który wspierał rodziny organizując pomoc usługową, asystenta rodziny oraz pomoc wychowawców świetlic środowiskowych;*
- 2). *Ośrodek Profilaktyki Alkoholowej*
- 3). *Zespół Interdyscyplinarny*
- 4). *Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych*

3 cel szczegółowy:			
Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa rodziny, dzieci i młodzieży.			
Działania	Wskaźniki realizacji	Wykonanie w 2023 r.	Realizator
Monitorowanie środowisk zagrożonych	Liczba rodzin z dziećmi którym udzielono pomocy	8	GOPS/GKRPA

uzależnieniami i motywowanie do podjęcia leczenia/ terapii ze szczególnym uwzględnieniem rodzin z dziećmi	z powodu uzależnienia		
	Liczba spraw skierowanych do GKRPA	9	GOPS/OPA
Włączenie Zespołu Interdyscyplinarnego w rozwiązywanie problemu przemocy w rodzinie	Liczba wszczętych procedur NK w tym w rodzinach z dziećmi	20	Policja, Oświata, GOPS, GKRPA
	Liczba grup roboczych	160	ZI
	Liczba spraw skierowanych do prokuratury, sądu	5	ZI/OPA
	Liczba spraw skierowanych do GKRPA z grup roboczych ZI	5	ZI
	Podmioty które wszczęły NK	Policja, GOPS, Oświata, GKRPA	Policja, Oświata, GOPS, GKRPA
Zabezpieczenie środków finansowych na współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej	Wysokość środków finansowych przeznaczonych na współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej	25561,13 rodziny zastępcze 49169,34 placówki opiekuńczo-wychowawcze	GOPS

Umożliwienie powrotu dzieci z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych

Pieczka zastępcza jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców. Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej następuje po wyczerpaniu wszystkich innych form pomocy rodzicom. Dziecko umieszcza się w pieczy zastępczej do czasu zaistnienia warunków umożliwiających jego powrót do rodziny. Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w sprawowaniu opieki nad dziećmi i ich wychowaniu to system zaplanowanych działań, które mają pomóc przywrócić rodzinom zdolności do pełnienia funkcji opiekuńczo-wychowawczych. W celu powrotu dziecka do rodziny biologicznej opracowuje się plan pracy z rodziną biologiczną.

4 cel szczegółowy:			
Umożliwienie powrotu dzieci z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych			
Działania	Wskaźniki realizacji	Wykonanie w 2023 r.	Realizator

Opracowanie we współpracy z rodziną biologiczną planu pracy, który jest zbieżny z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej	okresowa ocena realizacji planu pracy rodziny;	2	GOPS
Pomoc rodzinom w prawidłowym prowadzeniu gospodarstwa domowego	liczba rodzin objętych wsparciem indywidualnym;	0	GOPS

Wsparcie kobiet w ciąży powikłanej i zagrożonej niepowodzeniem położniczym i ich rodzin ma na celu udzielenie kobietom w ciąży i ich rodzinom poradnictwa dotyczącego indywidualnych potrzeb rodziny, pomocy psychologicznej, pomocy prawnej (w szczególności w zakresie praw rodzicielskich i uprawnień pracowniczych), a także poradnictwa w zakresie przezwyciężania trudności w pielęgnacji i wychowaniu dziecka, dostępu do rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz świadczeń opieki zdrowotnej.

5 cel szczegółowy: Wspieranie kobiet w ciąży powikłanej i zagrożonej niepowodzeniem położniczym i ich rodzin.			
Działania	Wskaźniki realizacji	Wykonanie w 2023 r.	Realizator
Pomoc rodzinom w miejscu zamieszkania	liczba rodzin objętych wsparciem asystenta	2	GOPS
	Liczba rodzin objętych pracą socjalną	2	GOPS
Inne formy wsparcia dla rodzin	Liczba osób korzystających z poradnictwa psychologicznego, poradnictwa prawnego, skoordynowanych działań w zakresie kompleksowego wsparcia kobiet w ciąży i ich rodzin	2	GOPS
	liczba osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi lub ze spektrum autyzmu korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych.	20	GOPS, ŚDS

Zapewnienie wsparcia materialnego rodzicom z dzieckiem niepełnosprawnym	Liczba rodzin, które otrzymały jednorazowe świadczenie w wysokości 4.000,00zł	2	GOPS

Potrzeby związane z realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny

Obowiązująca od 1 stycznia 2012 r. ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakładając na gminę nowe zadania nałożyła jednocześnie obowiązek finansowania realizacji tych zadań w znacznym zakresie. W ustawie przewidziano wprowadzenie mechanizmów wsparcia finansowego jednostek samorządu terytorialnego środkami z budżetu państwa, jednakże z roku na rok są one coraz bardziej ograniczane. Mając na uwadze powyższe większość realizowanych działań gmina będzie musiała finansować we własnym zakresie, zabezpieczając na ten cel środki w budżecie.

Rok 2024 i kolejne będą kontynuacją prowadzonych działań w zakresie tworzenia systemu opieki oraz pomocy rodzinie znajdującej się w trudnej sytuacji, która nie wykonuje swoich funkcji rodzicielskich w sposób prawidłowy oraz zapewnienia rodzinie z problemami potrzebnego wsparcia. Zgodnie z art. 179 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej przedstawia się następujące potrzeby w powyższym zakresie:

- 1) Kontynuacja zadania związanego z zapewnieniem rodzinom przeżywającym trudności wychowawcze wsparcia i pomocy ze strony asystenta rodziny – utrzymanie zatrudnienia min. jednego asystenta rodziny.
- 2) Podnoszenie kwalifikacji przez pracowników Ośrodka, a także innych specjalistów zajmujących się pracą z rodziną, pracujących w instytucjach i organizacjach funkcjonujących na terenie gminy Nowa Wieś Wielka
- 3) Zapewnienie środków na współfinansowanie pobytu dzieci z terenu naszej gminy w systemie pieczy zastępczej.
- 4) Utrzymanie przez gminę placówek wsparcia dziennego, o której mowa w art.24 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Zaprezentowane powyżej sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Nowa Wieś Wielka jednoznacznie wskazuje na konsekwencję działań podejmowanych na rzecz rodzin. Gmina wdrażając kolejne rozwiązania kładzie duży nacisk na wspieranie i ochronę dzieci w rodzinie. Osiągnięcie efektów pracy z rodziną, a następnie ich utrzymanie jest procesem niełatwym, dlatego niezbędna jest praca całego zespołu specjalistów, począwszy od wspierającego bezpośrednio rodzinę asystenta, poprzez pracownika socjalnego, psychologa, pedagoga szkolnego, dzielnicowego i kuratora.

Efektom wielodyscyplinarnej współpracy jest brak postanowień sądu o całkowitym ograniczeniu opieki nad dziećmi.

Nowa Wieś Wielka, 21 lutego 2024r.

Grażyna Wojtera – Moskal
Dyrektor Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Nowej Wsi Wielkiej